

V

IGRI RDEČIH ZASTAV in vetra trepetajo spomini.

V NJIHOVIH GUBAH vstajajo sprevodi mož in žena z rdečimi nageljni na oblekah, trume lačnih in umirajočih, množice izkoriščanih, izmozganih, z očmi, uprtimi trdo predse. V hrepenenju po Velikem dnevu se dvigajo v stavkah, grozijo v demonstracijah. Kot reka so, ko se — val živih teles, polnih krvi in volje — zgneteje ob jezu žandarjskih bajonetov. In za možem, ki s krikom Naprej! Živela Partija! in z razgaljenimi prsi odrine naoljeno jeklo, prodre ozek curek, se zveča v reko, trga ovire in hrumi dalje.

V SUNKIH VETRA bleste v njih sonce in sence. Kakor da bi se dvigali pretepeni in ponižani obrazi vseh tistih, ki so verovali v Dan pravice. Njihove vkleknjene roke, njihove rane, njihova ubita telesa so sejala sovraštvo in upor. Njihova vera v Jutri je bila močnejša od udarcev, ran, močnejša od smrti. In začetnice KPJ, ki jih je na zid ječe napisal mlad delavec s prstom, pomočenim v lastno kri, so žarele kot zdaj sonce v zastavah.

V BOJU RDEČIH ZASTAV in vetra drhtijo spomini.

V NJIHOVIH ZAMAHIH zveni junaštvo borcev in odseva njihova kri, prelita po pomladnih poljih, po brezčutnih skalah, po tihih gozdnih tleh. Za dan, ki ga niso učakali, za Dan svobode...

V NEUSTAVLJIVEM ZALETU se je dvignilo ljudstvo. Delavci, mladi skofci, kmečka dekleta — preko domačih pogorišč, preko grobov očetov, sestra, mater, prek snega in rek, skozi trpljenje in smrt — nad njimi pa so vihrale rdeče zastave in pesem Vstanite, v suženjstvo zakletih!

V IGRI RDEČIH ZASTAV in vetra poje življenje.

Z NESLUTENIM POLETOM si ga gradimo. Novo, lepše in boljše življenje, deželo novih, tovarn, novih bogastev. Življenje novih ljudi, deželo novih odnosov, življenje brez sužnjev in gospodarjev, brez izmozganih in ponižanih. Žrtve ter odpovedi so opeke, malta sta vera in zaupanje, ko si gradimo novo, svojo palačo. Iz najtemnejših globin človeškega ponižanja si jo gradimo, k soncu jo dvigamo, k plemenitosti in svobodi ČLOVEKA.

KOT EN MOŽ SMO, vsa množica umazanih in prepotenih, z nabreklih žilami na vratu in na rokah, z usnjenimi dlanimi, s sijočimi in trdimi očmi. Nič nas ne more odvrniti od poti, ki smo si jo v strahotah in trpljenjih boja zapisali v srca.

STIRI DESELETJA so naše oči uprte v vihrajoče rdeče zastave. V vseh trpljenjih, omahovanjih, ponižanjih, v vseh bojih. Vedno so bile v prvih vrstah in naše oči, od udarcev že skoraj mrtve, so željno pile njihovo vihanje, ki so ga trgali bajoneti in krole. Med nami so bile, nikoli niso padle ali nas izdale. Bile so naše, kot da bi jih rodili iz svojih raztrganih src. Kot himna so vihrale v našem pohodu. In ponosno, blesteč se v soncu so zavihrale na naših zidarskih odrih in žerjavih, s katerimi si gradimo novo življenje.

V PESMI RDEČIH ZASTAV in vetra se prebujajo naša življenja.

Ohranite in razvijajte dediščino naprednih študentov

Treba je podčrtati ustvarjalno in družbeno napredno vlogo študentov, je poudaril tovariš Janez Vipotnik, sekretar OK Zveze komunistov, v intervjuju za naš list

Kako ocenjujete dosednji potek visokošolske reforme in kaj od nje pričakujete z ozirom na potrebo, da daje univerza naši družbi visokokvalificirane strokovnjake, ki se bodo lahko takoj vključili v proizvodnjo in v boj za nadaljnjo graditev naše socialistične skupnosti?

Predvsem moram poudariti, da sedanji napor niso usmerjeni samo v reformo visokošolskega študija, temveč da naš uspešni notranji družbeni razvoj zahteva preobrazbo in modernizacijo celotnega šolskega sistema.

Vsaka moderna ekonomija in ob njej vse druge veje družbenega življenja, posebno v državah, ki so se dvignile iz zaostalosti in se naglo približujejo gospodarsko razvitim deželam, zahtevajo vse hitreje in vse več sposobnih visokokvalificiranih kadrov. To velja tudi za našo državo, kjer edinstvena razgibanost ekonomskega in družbenega napredka vsak dan odločneje zahteva dinamičnejše oblike celotnega sistema izobraževanja.

Prav zaradi te potrebe in zahteve, da naša najvišja vzgojno-znanstvena ustanova daje praktično ne samo več strokovnjakov, marveč tudi polno formirane družbene delavce, ki bodo znali takoj najti svoje ustvarjalno mesto v gospodarstvu in mehanizmu družbene samouprave in mogli s polno odgovornostjo prevzeti zaupane dolžnosti v socialistični graditvi, si naša družba skozi zakonske predpise in priporočila, predvsem pa z dejavnostjo družbenih organov na univerzi in fakultetah, že nekaj časa prizadeva, da visokošolski študij preoblikuje za izpolnjevanje teh nalog.

Zdaj se razširja možnost vstopa na univerzo tudi ljudem iz prakse s odpravljanjem raznih, večkrat krivičnih formalnih pogojev, daje se poudarek realni sposobnosti kandidatov, bolje se skuša opredeliti posamezne predmetne skupine, študij se bolj usmerja v specializacijo. Zlasti pa bo treba uvesti večjo gradnjo visokošolskega študija, ki naj ne bo omejen samo na univerzo v ožjem smislu.

Študij bo treba kvaliteto poglobiti, ga prečistiti, odvreči balast in tako brez škode skrajšati čas študija na drugi strani pa bo treba vnašati vanj več sodobnih dosežkov znanosti in predvsem doseči, da se celotna tvarina veliko bolj povezuje z napredno marksistično mislijo.

Kljub težavam, ki jih je bilo treba premagovati, lahko danes še ugotavljamo na tem področju določen napredek. Med elementi tega napredka je treba predvsem podčrtati dejstvo, da so prizadevanja za reformiranje univerzitetnega študija našla na veliko razumevanje in podporo najširše javnosti in zlasti prakse, kar samo potrjuje, kako zelo je ta zainteresirana za vsebinsko preobrazbo obstoječega sistema študija.

Morda smo ta široki interes prakse doslej premalo angažirali tako pri iskanju tistih oblik študija, ki bodo omogočale ekonomičnejše in družbeno smotnejše nadaljevanje sistema srednjega šolstva kakor pri uvajanju raznih oblik podiplomskega izpopolnjevanja. Vendar je treba poudariti, da procesa reformiranja univerzitetnega študija tudi v bodoče ne bo mogoče urediti z odlokom, marveč se mora ta odvijati predvsem znotraj univerze, z nadaljnjim aktivnim prizadevanjem vseh njenih ljudi pod vodstvom zavestnih in naprednih sil, ki imajo pred seboj skupen cilj, usmerjati študij skladno z našo družbeno zahtevo, ki pričakuje vsak dan več strokovno sposobnih in družbeno napredno usmerjenih kadrov.

Kako bi označili delo in tvornost sedanje študentske mladine?

Napori študentske mladine, tako njeno sodelovanje v univerzitetnih organih, v domovih, v raznih organizacijah in akcijah, njena aktivnost na kulturno prosvetnem in športnem področju, njeno prizadevanje, da se aktivno vključuje v družbeno dogajanje, kakor njena povezanost z vso ostalo mladino, kažejo njeno odločno voljo in energijo, da sama kar največ prispeva k formiranju resnične socialistične inteligence. Zaradi tega je treba podčrtati ustvarjalno in družbeno napredno vlogo, ki ji gre v javnem življenju. Ta vloga je toliko pomembnejša, kolikor skrbneje in zavzeto rešuje študentska mladina svojo osnovno nalogo — strokovno učenje in polaganje izpitov.

Kako gledate na organizacijo Zveze študentov glede na njeno politično vlogo na univerzi in v družbi?

V organiziranju celotne družbene aktivnosti študentske mladine ima Zveza študentov nedvomno pomembno vlogo, saj bi brez te sile

ne mogli razgibati tako bogatih in številnih oblik dejavnosti. Njena eminentna vloga pa je predvsem politična: da oblikuje lik študenta in socialističnega državljana, ki se zna vključiti v kolektivno delo in svoje osebne koristi vsklajevati z družbenimi.

V tem smislu se mora študentska organizacija še naprej boriti za formiranje naprednih kadrov, si prizadevati za povečano idejno-politično delo in proučevanje marksizma, s kriteriji družbenega interesa podpirati vse konstruktivne pobude, sama dajati iniciativo za različne akcije, kanalizirati tok družbenega udejstvovanja študentov in se prav tako odločno ofenzivno boriti proti vsakršnim kvarnim vplivom idejne in materialne narave, ki lahko motijo zdravo rast in delo študentov. Študentska organizacija mora tudi vnaprej aktivno sodelovati v procesu reforme univerze, urejanja študija, reševanja perečih problemov študentske mladine in ustvarjanja pogojev za uspešen študij. Zveza študentov mora zlasti jasno in odločno pokazati svoje napredne poglede v konkretnih primerih poizkusov malicneja socialističnih smernic med študenti, pa tudi poizkusov uveljavljanja neznanstvenih, nenaprednih, zastarelih gledanj v vzgoji visokošolskega naraščaja pri posameznikih na univerzi.

Napredni študentje so bili vedno nosilci najprogresivnejših družbenih teženj in Zveza študentov, ki je prevzela njihovo dediščino, mora to vlogo tudi vnaprej obdržati.

Iz vsega izhaja, da je vloga Zveze študentov nadvse pomembna in odgovorna, njena vse večja aktivnost pa bo dajala še bogatejše sadove tako za celotno dejavnost in prizadevanja univerze kot za idejno politično in družbeno oblikovanje svojih članov.

Kako naj komunisti na univerzi izpolnijo svoj delež pri ideološko politični vzgoji študentske mladine?

Ze prej je bila poudarjena važnost družbeno-političnega profila visokokvalificiranega strokovnjaka. To načelo je sicer potrebno uresničevati že v samem delu univerze, vendar to ostaja prvenstvena naloga Zveze komunistov in tudi Zveze študentov. Idejno politično delo naj se uveljavi kot tehtno dopolnilo strokovnega študija. Program ZKJ, zgodovina štirih desetletij borbe in graditve ZKJ in izkušnje mednarodnega delavskega gibanja, bogato gradivo raznih kongresov in druga marksistična literatura predstavlja neizčrpno zakladnico znanja in izkušenj, iz katere naj študentska mladina nenehno črpa dragocene napotke za svoje delo in izpopolnjevanje svoje družbene in politične izobrazbe.

Bojazen, da bo skrajšan čas za študij in stopnjevanje v kvaliteti oviralo možnosti za ideološko delo in sploh družbeno aktivnost študentov, mora premagati prepričanje, da je to najzanesljivejša pot k hitremu in zdravemu razvoju in da si brez idejno političnega znanja ne moremo zamisliti tistega profila novega strokovnjaka, ki ga zahteva naše življenje. Zato morajo dajati organizacije ZK nove pobude za razširitev raznih oblik študija in ga organizirati tako, da bo kvaliteten, neposreden in resnično uspešen. Dosedanja prizadevanja, seminarji in predavanja kažejo, da sta ZKJ in ZŠJ že doslej pravilno razumeli to svojo nalogo.

tribuna

LIST ŠTUDENTOV LJUBLJANSKE UNIVERZE

KONTROLA

po načrtu, ne občutku!

Na najrazličnejše fakultete in oddelke ljubljanske univerze se vsako leto vpisujejo nove generacije študentov. Med njihovim študijem se doslej ni njihče zmenil zanje — ne za njihove uspehe, pa tudi ne za težave, ki so jih povzročale objektivne okoliščine, včasih študentje sami in včasih tudi profesorji. Dosedanja kontrola študijskih uspehov in dela profesorjev je bila vse preveč odvisna od občutkov.

Se nekaj časa in temu bo konec. S sistematično analizo študijskih uspehov bosta univerza in študentska organizacija imeli pregled nad izpolnjevanjem študijskih obveznosti kolegov, pa tudi posameznih letnikov, ob kritičnem položaju pa jim bosta lahko nudili pomoč.

Ob teh problemih smo zastavili dve vprašanji tov. rektorju prof. dr. D. Vogelniku:

Kaj menite o sistemu kontrole študijskih uspehov?

Za spremljanje študijskih uspehov se bomo poslužili v

mnogo bolj zainteresirana zanj.

S pregledom študijskih uspehov naj bi začeli pri kolegih, ki so se lansko leto vpisali na univerzo. Statistični list, ki ga bodo v kratkem u-

vedli, bo osnova za statistiko izpitov. Nanj bodo profesorji zapisovali izpitne ocene. Ob novem univerzitetnem zakonu bo kontrola študijskih uspehov še toliko važnejša, ker bo z njo možno sproti ocenjevati uspešnost nove reforme.

V Beogradu so prvi od vseh jugoslovanskih univerzitetnih centrov uvedli kontrolo študija, ki pa sloni na drugi metodi in doslej ni pokazala zadovoljivih rezultatov; delno zato, ker to delo izvaja administracija.

Ob kontroli študija pa gre predvsem za ugotavljanje socialnega položaja študenta (kot n. pr. ali se vozi, koliko štipendije prejema itd.), ker so vse dosedanje ankete o tem preveč netočne in nezanesljive. Seveda pa gre tudi za natančno spremljanje študijskih uspehov posameznih študentskih generacij od vpisa študenta na univerzo pa vse do diplome, obenem pa tudi za kontrolo profesorjevega dela.

Kakšen je načrt za organiziranje študentskih skupin, ki naj bi pomagale pri študiju predvsem novincem, pa tudi ostalim kolegom?

Vsi letniki na posameznih fakultetah in oddelkih ljubljanske univerze morajo dobiti svojega mentorja, ki bo organiziral sestanke oziroma seminarje med profesorji in predstavniki študentov. Kjer je pri nekem predmetu veliko slušateljev, pa malo asistentov, naj bi ustanovili študijske skupine (po 10 študentov).

Na posebnih seminarjih se bodo sestajali profesorji in predstavniki teh študijskih skupin, katerim bodo profesorji posredovali odgovore na težja vprašanja iz snovi. Študentje, vodje študijskih skupin pa bodo nato odgovore posredovali svojim kolegom. Prvi uspehi teh skupin so se pokazali že na ekonomski fakulteti — pri prof. Vadnalu in prof. Kraševcu, študijske skupine pa bodo uvedli tudi na tehniških fakultetah.

PROTEST PROTI ZATIRANJU

CENTRALNI ODBOR ZVEZE ŠTUDENTOV JUGOSLAVIJE JE V ZVEZI Z DOGODKI V AVSTRIJSKEM SOLSTVU POSLAL DRŽAVNEMU SEKRETARIATU ZA ZUNANJE ZADEVE V BEOGRADU NASLEDNJE PISMO:

Centralni odbor Zveze študentov Jugoslavije, izražajoč čustva vseh študentov Jugoslavije, izraža svojo zaskrbljenost in negotovanje zaradi Zakona o manjšinskih šolah na Korškem, ki ga je sprejel avstrijski parlament in ki ukinja dvojezični pouk, ter zaradi zakona, s katerim se omejuje uporaba slovensčine na sodiščih kot uradnega jezika.

Mislimo, da sta ta dva akta protizakonita, ker sta v nasprotju s 7. členom avstrijske državne pogodbe in da služita omejevanju osnovnih pravic slovenske narodne manjšine na Korškem. Zato zahtevamo od odgovornih državnih organov, da podvzamejo potrebne ukrepe, ki bi zaščitili in uveljavili upravičene zahteve korških Slovencev.

revolucija je emancipirala osnovne socialistične ideje in ideale, vendar ti niso mogli biti vsi na enkrat uresničeni. To je včasih del intelektualne mladine, posebno tiste, ki ni bila trdno povezana z našo vsakodnevno prakso, privedlo v situacijo, da je podvomila v te ideale.

Kakemu stanju je morda pripomoglo tudi dejstvo, da se je študentska organizacija v preteklosti premalo ukvarjala s problemi vzgoje, idejnosti materije, ki se predava, z oboji na univerzi in aktivnim delovanjem študentov v družbenem življenju izven univerze. To je doprinelo k ločevanju dela mladine od družbenih problemov.

Tretji element, ki je vzrok za navedene idejne probleme, je nezadostna družbena aktivnost dela profesorjev in vzgojiteljev. Osebn primer vzgojitelja je zelo pomemben faktor pri formiranju učenčeve osebnosti. Večina današnjih vzgojiteljev so ljudje, ki so za socializem, za nadaljnji razvoj socialistične Jugoslavije, vendar pa nimajo dovolj izkušenj in navad kot družbeni delavci. Praksa je najboljšje potrdilo za to trditev. S tem v zvezi nujno nastane vprašanje izbire učenega kadra, posebno še na fakultetah. Dokler ne bomo uspeli v prizadevanjih, da prihajajo za asistente ljudje iz prakse, ki seveda odgovarjajo določenim kriterijem, obstoji nevarnost, da bodo prihajali za bodoče vzgojitelje ljudje, ki po normalnih družbenih kriterijih ne bi tja nikoli prišli.

Posebno pa je važno vprašanje o družbeni aktivnosti tistih mladih intelektualcev, ki so po diplomii odšli v prakso. Ugotovili smo, da smo prešli že precej poti v oremagovanju razrednih odnosov in vzrokov, ki so vodili do razredne diferenciacije. Vendar

pa je vprašanje, zakaj se kljub temu del mladine nekako ločuje, pa naj bo to v tem, da se določene skupine intelektualcev zapirajo v svoj ozki krog ali pa, da del te mladine zadovoljuje samo svoje osebne ambicije.

Do takega stanja prihaja zaradi več vzrokov. Takoj po revoluciji, ko je bilo treba organizirati družbo in proizvodnjo na nov način in v pogojih, ko nam je primanjloval strokovnjakov v vsakem pogledu, je bila družba prisiljena, da si pomaga tudi s tistimi strokovnjaki, ki niso bili na idejnih pozicijah socializma in ki so izkoriščajoči to pomanjkanje strokovnjakov postavljali včasih nerealne zahteve v materialnem oziru in se spreminjali v lovec na denar, brez kakršnih koli družbeno-moralnih ozirov. To je pozneje, vsaj nekaj časa, negativno vplivalo na del mladih intelektualcev. Danes je situacija zaradi samega objektivnega razvoja že bistveno drugačna.

Drugi element, ki vpliva na omenjene pojave, je neskladnost med spoznanji o naših ekonomskih in družbenih problemih v šoli, in prakso, v katero odhaja intelektualce po končanem študiju. Na žalost moramo ugotoviti, da je pri pouku v večini slučajev popolnoma zanemarjen družben aspekt vzgoje in je zato potrebno precej časa, da se mladi strokovnjaki prilagodijo sredini, ki ga obdaja.

Ti mladi ljudje odhajajo na svoja delovna področja pripravljeni, da se spoprimejo z zaprekami, ki stojijo na poti našega družbenega in ekonomskega razvoja. Vendar pa del teh mladih kmalu izgubi precej svojega mladostnega zanosa, ker na svojih delovnih mestih naleti na zapreke, katerih niso pričakovali. Se vedno imamo primitivne sredine, ki niso pripravljene sprejeti osvežitve,

Organizacija študijskih skupin naj bi bila predvsem naloga študentske organizacije, ki naj bi poskrbela za njihovo ustanovitev in delo posebno tam, kjer jih doslej še ni. Važno pri študijskih skupinah pa je predvsem aktivno sodelovanje med študenti in profesorji.

M. K.

Na V. elitnem plesu v Študentskem naselju je bila precejšnja gneča

Sveti letnikov

za enkrat prva naloga

Na nedavnem plenumu Univerzitetnega odbora ZSJ je bilo sklenjeno, naj začno na vseh fakultetah ustanoviti svete letnikov, ki naj jih sestavljajo študentje in profesorji. Tam, kjer so se zavedali izrednega pomena teh svetov za nadaljnji razvoj družbenega upravljanja na univerzi in njihove vloge pri reševanju raznih problemov, ki nastajajo ob realizaciji študijske reforme, so jih že ustanovili in so tudi že dosegli pri svojem delu nekatere uspehe, drugod pa jih komaj ustanavljajo ali pa jih celo odklanjajo, ker se jim ne zdijo potrebni.

Kdor je skrbno spremljal razvoj življenje in delo na naši univerzi, mora priznati, da se je sicer počasi, toda vztrajno spreminjala v socialistično ustanovo. To preobrazbo so zavirali močni ostanki konservativnih sil na univerzi, ki se kar niso mogle sprijazniti z dejstvom, da so potrebne korenite spremembe, katere zahteva izredno hiter družbeno ekonomski razvoj naše države in ki bi spodbile njihove pozicije, pa tudi drugi, predvsem materialni vzroki.

Odločilni korak za hitrejši razvoj univerze kot socialistične ustanove je bil dosežen z uvedbo družbenega upravljanja in z zakonom o univerzi. S tem so dobile silo, ki odločno zagovarjajo družbene zahteve in potrebe, v roke pomembno orožje, s katerim lahko izpolnijo svojo nalogo — reformirajo študij in s tem omogočijo, da se študentje vzgajajo v takšne strokovnjake, ki se bodo odlikovali po svojem strokovnem znanju, ideološki usmerjenosti in družbeni razgledanosti.

Študentje smo doslej aktivno in dokaj uspešno sodelovali, predvsem pri študijski reformi, v organih družbenega upravljanja in samoupravljanja na univerzi, toda le po svojih predstavniki. Teh pa je bilo malo, da naše težnje, zahteve in potrebe niso vedno prišle do izraza. To se je zlasti pokazalo pri sestavljanju učnih načrtov in programov, ki nekateri niso le nerealni in študentom ne bodo omogočili diplomirati v določenem roku ali pa se izvenštudijsko ude-

stvovati, temveč tudi niso v polni meri odraz dosedanjega razvoja znanosti in družbe. Zaradi tega lahko trdimo, da smo bili doslej nekako odri njeni od upravljanja na univerzi. Do tega zaključka je prišel tudi IV. kongres ZSJ, zaradi česar je sprejel sklep, naj študentska organizacija vztrajno zahteva, da dobimo več mest v organih družbenega upravljanja na univerzi, s čimer bi v večji meri sodelovali pri soočanju o raznih problemih, za kar se čutimo povsem sposobne. To smo sicer zahtevali, ker pa nismo bili dovolj vztrajni, s svojimi zahtevami nismo prodrli.

Z ustanovitvijo svetov letnikov na fakultetah so soglašali tudi organi družbenega upravljanja in samoupravljanja ter obljubili pomoč pri njegovi realizaciji. To obljubo so ponekod tudi izpolnili, saj so takoj, ko so bili sveti ustanovljeni, imenovali svoje predstavnike vanje, ali pa so bili celo pobudniki za njihovo formiranje.

V želji, da bi čim več študentov sodelovalo pri upravljanju univerze, je študentska organizacija predlagala, naj se na vseh fakultetah ustanovijo sveti letnikov s podobnimi nalogami, kot jih imajo razredne skupnosti v srednjih šolah. Te svete naj bi sestavljali študentje, izvoljeni na zborih volivcev in profesorji, imenovani od fakultetnih uprav. Svete letnikov bi vključili v sistem družbenega upravljanja, ga s tem izpopolnili, približali študentom in profesorjem ter dosegli, da bi se ti bolj zanimali

za dogajanje na univerzi. Tako bi se čutili bolj soodgovorne za delo teh organov. Dobra stran teh svetov bi bila tudi v tem, da bi fakultetni organi neposredno z njihovo pomočjo nudili študentom pomoč pri reševanju študijskih, materialnih in drugih problemov, z njimi pa bi tudi študentje uveljavljali svoje zahteve.

Kakor pri vsaki akciji, ki jo izvaja študentska organizacija na naši univerzi, tudi tokrat lahko ugotovimo, da so se ustanavljanja svetov letnikov z vsoto resnostjo in prizadevanostjo lotila samo nekatere združenja. Ker se nam zdijo ti sveti precej pomembni za nadaljnji razvoj družbenega upravljanja na univerzi in za realizacijo vseh sprememb, ki jih je prinesla študijska reforma, ni mogoče opravičiti malomarnosti posameznih združenj. Čas je že, da ta združenja seznanijo študente in profesorje na svojih fakultetah z namenom in vlogo svetov ter jih ustanovijo in poskrbijo, da bodo začeli reševati razne probleme, katerih je povsod dovolj.

Doslej so svete letnikov ustanovili že na ekonomski in medicinski fakulteti v vseh letnikih in na kemijskem ter strojnem oddelku, kjer so pri svojem delu že dosegli precejšnje uspehe. Na elektrotehniški in arhitekturi jih bodo tudi kmalu ustanovili. O njih so razmišljali tudi na filozofski in naravoslovni fakulteti. Na obeh fakultetah so ugotovili, da bi kazalo te svete formirati pri njih po oddelkih, to pa zato, ker so posamezni letniki zelo majhni. Teh svetov tudi še nimajo na fakulteti za agronomijo, gozdarstvo in veterinarstvo, kjer zanje tudi med profesorji ni zanimanja. Popolnoma odklonilen odnos do teh organov imajo na pravni fakulteti, kjer zatrjujejo, da vlogo svetov lahko odigrajo odbori letnikov. Tako stališče je zgrešeno predvsem zato, ker so sveti letnikov družbene upravni organi, ki zastopajo vse študente, člane in nečlane študentske

organizacije, odbori letnikov pa so izključno organi ZSJ.

Težave pri organizaciji svetov letnikov imajo tudi na geodeziji, metalurgiji ter nekaterih visokih šolah in akademijah, kjer je malo študentov. Tudi tu mislijo, da sveti niso potrebni, češ da s profesorji in asistenti že zdaj dokaj uspešno sodelujejo. Za njih bi bila morda najboljša rešitev ta, da formirajo svet slušateljev za oddelek ali šolo, v katerem bi bili predstavniki vseh letnikov.

R.E.

Koledar naprednega študentskega gibanja na ljubljanski univerzi za mesec april

1. APRILA 1920 so študentje priredili protestni shod proti brezbržnosti vlade za ekonomsko stanje študentov.

OD 20. MARCA DO 1. APRILA 1936 je bilo na univerzi veliko stavkovno gibanje v zvezi z novo uredbo o tehniški fakulteti in določanju šolnin.

8. IN 9. APRILA 1940 je bil v Beogradu organiziran mirovni kongres študentske mladine Jugoslavije kot delo KPJ. Slovenski delegati, razen enega, so bili aretirani že pred odhodom iz Ljubljane.

28. in 29. APRILA 1940 je prišlo pred univerzo do velikih spopadov naprednih študentov s klerofašističnimi Stražarji.

bilo moč izogniti, potem je mladina do njih skrajno kritična in že v začetku nanje nestropno reagira, če pa niso odstranjene, vse bolj na različne načine izraža svoje nezadovoljstvo.

Mladega človeka največkrat ne zanima sam konkretni primer nepravilnosti, pač pa nepravilnost sama in nanjo ostro reagira. Mladi ljudje iščejo vzore in največkrat dobre vzore. Za generacijo mladine, ki sedaj stopa v življenje in tisto, ki bo vstopila pozneje in katera našo revolucijo pozna samo iz knjig, ni dragocenega izkustva, spoznanj in zato v spopadu z odgovornimi subjektivnimi napakami v pogosto zapadejo v brezvoljnost, protestirajo v slabem smislu, ali pa sprejemajo stil življenja, ki je tuj našim prizadevanjem.

Kritična ocena današnje družbene aktivnosti mladine pa ne bi bila popolna, če ne bi upoštevali njenega sodelovanja v številnih kulturnih, športnih, prosvetnih, strokovnih in tehničnih organizacijah. Res je, da stopa mladina v te organizacije zaradi zadovoljevanja svojih širokih interesov in potreb, toda v tem je tudi ogromna vloga organizacije Ljudske mladine — posebno v skrbi za ustvarjanje take vsebine in odnosov v teh organizacijah, ki pozitivno vplivajo na socialistično vzgojo mladine.

Na vse dosežene rezultate pa ne smemo gledati kot na nekaj, kar je mladina ustvarila z odpovedjo od njene mladosti in njenih idealov. Res je, da mladina ne stopa v določene družbene odnose in akcije zaradi nekih nedosegljivih ciljev, temveč zato, ker v teh odnosih in akcijah najde samo sebe, svojo perspektivo in zadovoljuje svoje neposredne želje in svoje življenjske interese.

Ob meji stara pesem

NA VOLITVAH SO ZMAGALI ŠTUDENTJE, VKLJUČENI V NAPREDNO »UNIVERSITA LIBERA« TER DOSEGLI KOT POLITIČNA SKUPINA NAJVEČJE ŠTEVILO GLASOV. — FAŠISTI S SVOJIMI NEPREMIŠLJENIMI AKCIJAMI NISO USPELI IN SO LE SE BOLJ DVIGNILI PREGRADO MED SVOJIMI SOMISLJENIKI IN ŠTUDENTSKO MASO

Prav dobro so nam še v spominu dogodki pred volitvami v študentski svet na tržaški univerzi, o katerih smo že pisali in ki so dvignili na površje mnoge, že zdavnaj pozabljene fašistične parole. Vendar so dogodki znova pokazali, da je čas vseh teh ljudi in njihove miselnosti preživel in da danes študentje stopajo po drugih poteh, ki so bliže današnjemu življenju in položaju v svetu. Volitve, ki so bile 21. in 22. marca, so to potrdile.

Enaindvajsetega in dvajsetega marca se je pričelo tretje dejanje akademske akcije na tržaški univerzi. Tokrat je potekala običajno, brez posegov vladnih krogov ali rektorja univerze.

Vendar bi bilo preveč pričakovati, da bodo volitve minile brez živahnih dogodkov, saj so se vse študentske politične grupe dalj časa pripravljale na volitve in medsebojni obračun ter za zmago na volitvah. Poleg tega je bilo treba računati tudi na bomo skupine fašističnih študentov, ki so sklenili na vsak način ovirati volitve. Po njihovem odstopu iz kandidatne liste zaradi protesta (beri: zaradi premajhnega števila privrženecv in glasov) nad udeležbo nekaterih političnih skupin (predvsem Slovenscev), so bili pričakovani izgredi edino, kar jim je ostalo v njihovi borbi za »svoje svete ideale«. In res, fašisti niso hoteli zamuditi te edine in že dolgo pričakovane priložnosti.

FAŠISTI V »BORBI ZA VOLILNE ZARE«

Enaindvajsetega marca so se pričele volitve na univerzi. Volilne žare so zamenjale na prve volilne liste v jutranjih urah, saj so visokošolci šele v dopoldanskih urah oddali svoje prve glasove. Opazovali posameznih političnih skupin, ki pri volilnih žarah budno pazili, da ne bi morda kdo v poslednjem trenutku zamenjal svojo dolžnost ali celo pripadnost. Disciplin v stranki pomeni

ZAPLETI IN NEMIRI POST FESTUM

ŠTEVILNE REAKCIJE NA ZAKLJUČKE BERLINSKEGA KONGRESA. SANKCIJE PROTI ZAHODNONEMSKIM ŠTUDENTSKIM ČASOPISOM. — POJAVLJANJE ANTISEMITSKIH IN FAŠISTIČNIH TENDENC.

Nekaj mesecev je že minilo, ko se je večina zahodnonemških študentskih predstavnikov na berlinskem kongresu izrekla za sožitje z vzhodnimi rojaki v konfederaciji in s tem praktično priznala obstoj Demokratične nemške republike. Sklepi tega kongresa so sprožili številna razpravljanja, ki so v vodilnih državah krogih čisto preokročila trezne meje človeškega razuma. Posledice takega neodgovornega ravnanja so občutili študentje na lastni koži in izgleda, da temu še ne bo kmalu konca.

Pred nami je odprto pismo uredništva neodvisnega študentskega lista Konkret (glavna pobudnika »zloglasne« resolucije berlinskega kongresa) odgovornemu predstavniku informativnega urada zvezne nemške vlade. Študentski novinarji z jasnimi argumenti zavračajo povtorjena dejstva, navedena v publikaciji iz omenjenega urada pod naslovom Konkret — primer komunistične infiltracije. Pisec tega članka je imenoval Konkretovo uredništvo za skupino ideoloških plačancev v službi vzhodne politike, poleg ostalega pa je preželi očitno dejstvo, da je bila resolucija izglasovana na berlinskem kongresu z absolutno večino. Uredništvo študentskega lista odgovarja, da je sicer zastopalo na kongresu svoje politično stališče, od katerega se ne misli ločiti, in pa le obžaluje, da je naletelo vse to na gluha ušesa in na neodgovornega pisca sramotilnega članka.

TELEGRAMA

BELGIJA. Od 23. januarja do 4. februarja je bil v Liegeu kongres Federacije belgijskih študentov (FEB). Ta kongres naj bi dosegel cilje študentskega gibanja v Belgiji. Najpomembnejše razprave na kongresu so bile v komisiji za mednarodne odnose, kjer so razpravljali o odnosih FEB do Mednarodne študentske zveze in Mednarodne študentske konference oziroma COSEC, Evropskega študentskega kongresa, študentskih begunčev itd. In komisiji, ki je razpravljala o študentski samopomoči, zdravstvenem zavarovanju in zaposlitvah. Zanimita je bila tudi razprava o belgijskem Kongru o odnosih med FEB in študenti iz dežele, njihovem legalnem položaju v Belgiji itd. (La Métropole, Antwerpen).

PRAGA. Med dvajsetimi tisoč na novo vpisanimi študenti je 16 200 češkov. Te študente podpirajo podjetja, kjer so bili prej zaposleni. Vendar pa vse študentje, ki so jih podjetja razpisala za svoje delavce, niso izkoristili. Taka študentska znaša mesečno 600 kron, poročeni pa dobijo še 500 kron za ženo in po 100 za vsakega otroka. Razen tega imajo ugodnosti pri potovanjih, nabavi učnih potrebščin itd. (Mlada fronta, Praga).

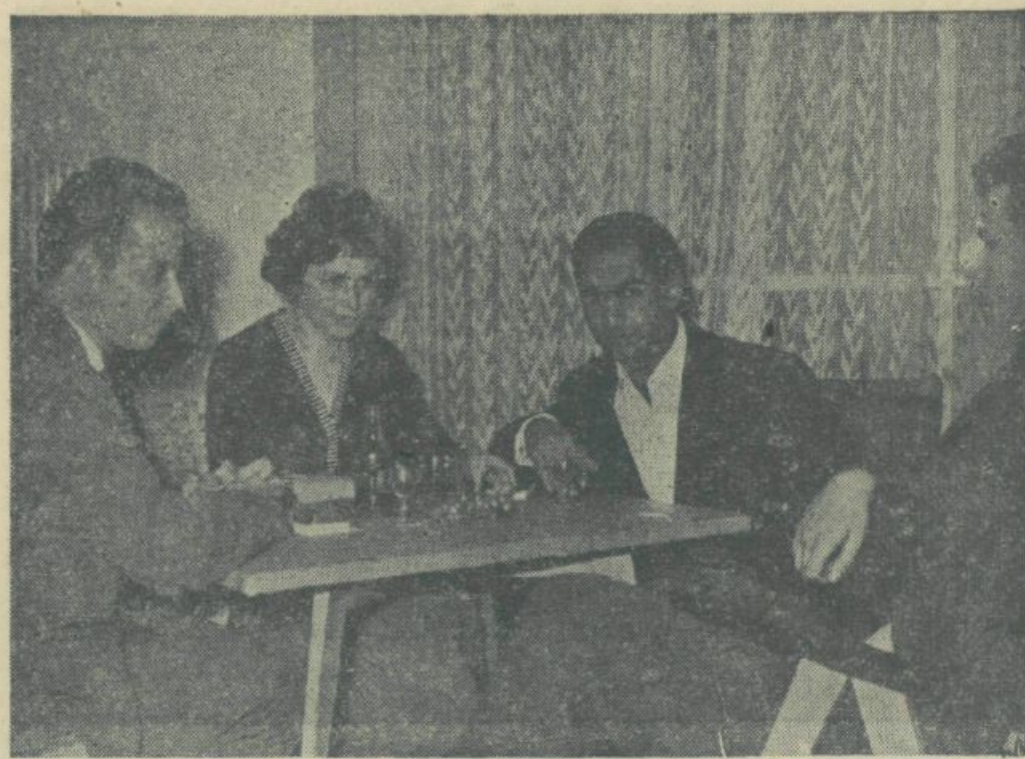
ZMAGA NAPREDNIH AKADEMIKOV

Dvodnevne volitve so pokazale le približno razmerje sil na univerzi, saj se mnogi visokošolci volitev ni udeležilo. Skupno je volilo 1147 študentov, torej precej manj kot pred leto. Vzrok temu so prav gotovo dogodki pred volitvami, ki so mnoge študente odvračali od volitev, saj so lahko upravičeno pričakovali, da le-te ne bodo imele povsem mirnega poteka. Tako mnenje so kasnejši dogodki ob volitvah tudi potrdili.

Ko pregledujemo rezultate posameznih političnih skupin, lahko ugotovimo, da so na volitvah dosegli največji uspeh napredni študentje, združeni v »Universita libera«, ki so sami dobili 324 glasov in 11 svetovalcev v Svetu visokošolcev. Med njimi je bil tudi slovenski predstavnik, ki je bil izvoljen za svetovalec. Nekoliko več glasov je dosegla katoliška Intesa Universitaria, to je 357 glasov in 13 svetovalcev, ki pa je na volitvah nastopila v koaliciji z nekaterimi katoliškimi frakcijami in je v primerjavi s preteklim letom izgubila nekaj več kot 30 glasov. Ostale stranke so dosegle: Liberi goliardi 190 glasov in 6 svetovalcev, Goliardi, Isontina-Friulana 129 glasov in 4 svetovalce. »Slovenska lista ADRIA« je dosegla 74 glasov in dva svetovalca, čeprav je po uradnih podatkih na univerzi 317 slovenskih študentov, ki pa so zaradi razpiti, o katerih smo že pisali in neslovenskega značaja stranke, raje glasovali na drugih, predvsem listah naprednih študentov, ali pa se volitev sploh niso udeležili. Tako je razpica, ki ga je povzročila katoliška Adria, omogočila fašističnim elementom podvlečno aktivnost, za Slovence pa ta stranka zaradi svoje politične (katoliške) usmerjenosti ne pomeni ničesar.

V svet visokošolcev je bilo izvoljenih 36 svetovalcev. Nobena politična stranka nima v njem absolutne večine. Vprašanje koalicije, ki bo vodila študente v času do prihodnjih volitev ostane odprto, saj vse politične grupacije pred volitvami niso kazale nobene volje po skupni kandidaturi. Vendar bo treba poslati slične točke: ed posameznimi skupinami in take ustaliti vodstvo. Kako težka je ta naloga, tržaški študentje vedo, zato so odložili volitve tribuna šele na konec meseca, ko bodo vse možnosti za sodelovanje mame.

Zaključek akademske akcije na tržaški univerzi kaže sedaj le eno značilnost, to je: odločen poraz fašistov.

Med prisrčnim pogovorom

Srečanje ob petih svilenih zastavicah

Tistega večera v začetku aprila je vladala v dnevi sobi petega bloka v študentskem naselju pod Rožnikom čudna sproščenost. Pet majhnih svilenih zastavic na okrogli mizi nekje ob steni je dajalo prostorni sobi svetilni četrkotnik s znakom Organizacije Združenih narodov. V začetku si videl med zbranimi same znane obraze, ki jih vidim vsak dan v predavalnicah, ki govorijo v tvojem jeziku, toda oči so se ti kmalu nehoti ustavile na zagorelih obrazih, vranječrtnih lasih in slokih postavah. Takih ljudi ne srečuješ vsak dan, njihova domovina ne more biti Jugoslavija.

Prizadevnost očjega odbora kluba za OZN, ki deluje na naši univerzi, se je v polni meri obrestovala. Tuji študentje, ki študirajo pri nas, zlepa ne bodo pozabili prijetnih uric, ki so jih preživel na sprejemu pri predsedniku Univerzitetnega odbora, tovarišu Čemažaru, prirejenu nalašč sanje in za člana kluba za OZN. Iginila je vsaka, včasih tako nezaželena officialnost; študentje smo imeli priliko, da izmenjamo številne misli s svojimi arabskimi, francoskimi in indijskimi kolegi.

Kjer je odgovarjalo znanje angleščine, nemščine, francoščine, je prisločila na pomoč domača govorica, ki je, čeprav iz tujih, nevarjenih ust, zvenela prav tako prijetno.

Tu si imel priliko spoznati zanimiva nasprotja človeških značajev. Neverjetna živahnost, združena s ponosom arabskih kolegov, umerjenost in zadržanost v govoru in gestikulaciji edinega indijskega predstavnika ter simpatične pojave vseh treh Francozov so mnogo doprinesle k razpoloženju tistega večera.

Ljubim in spoštujem Naserja, ki je kot vaš predsednik Tito ne east, no west. Gesla arabskega naroda so enostnost, svoboda in socializem...

Enostnost, svoboda in socializem — velike so te besede. Moral sem verjeti malemu Mohamedu, saj je pokazal to na tako prepričljiv način, ko se je še isti večer srečal s prijatelji iz delegacije Sveta za srbstvo mladine ZAR. Zdravilo: Tito — Naser, Jugoslavija — ZAR ni bilo konca.

Zlasti je bilo opaziti nemirnega črnolasega Mohameda, ki se je hitro razgovoril. »Sest nas je, trije smo Sirijci, trije pa so iz Palestine — ekonomisti in tehniki; upamo vsaj, da neko bomo. Komaj dva meseca smo tukaj, toda že smo spoznali, da smo med dobrimi prijatelji. Med njimi se bom igraje naučil slovenščine; nočem, da bi si je prisvojil na kak drug način...«

Vsega skupaj študira v Jugoslaviji okoli 150 študentov iz Združene arabske republike, ki prejemajo bodisi našo ali egiptovsko oziroma sirijsko štipendijo. »Vi razumete naše probleme, mi vaše, študentje se lahko pogovorimo o vsem tem med seboj. Celotno francoskim kolegom se dobro razumem, čeprav težko pozabim na suške dogodke.«

Mali Mohamed se je razvnel: iz žepa je potegnil majhen zemljevid afriškega kontinenta: »Vidiš, vsi ti narodi.« In prst mu je drsel po barvnih lisah, »govore moj jezik. Nekoč bodo vsi združeni v eni veliki domovini. Upam, da bom to še doživel.

»Vsekdo se rodi in umre sam,« me je zavrnil visokorajski Indijec, ko sem ga vprašal, ali se ne počuti osamljenega daleč proč od svoje vroče domovine. Vsa Nehrujev državljani je kot filozofa, zakaj ne bi bil tudi ta študent metalurgije. Kljub vsemu mi je uspelo, da sem se tudi z njim zapletel v pogovor, ki je stekel prav tako gladko kot prisicer mnogo bolj živahnih Arabcev. Odgovarjal je v jasni, čisti angleščini, le poslovlil se je z domačim pozdravom: Lahko noč.

Lahko noč? Mar je res že konec prijetnega večera? Arabski kolegi so se umaknili k svojim prijateljem, članom delegacije. Kaj bi jih motili in zadrževali. Ostali so le še Francozi. Se nekaj besed z njimi in zaželeli smo jim prijetno spanje.

Luči so ugašale, na mizi se je lahko pozibavalo pet zastavic, pet svilenih četrkotnikov, ki pa so tisti večer pomenili mnogo več. Zaželel sem si, da bi jih lahko videl še večkrat tako skupaj — in ne samo nje, temveč vse tiste, ki so prispevali k tako čudovitemu srečanju.

Ključevanju političnega vpliva opozicije, saj se označujejo voditelji protifašistične obojice za komuniste in povzročitelje nemškega propada. V tem zlasti ne zaočita obrambni minister Strauss. Jasno je tudi, kolikšen je vpliv vladne stranke v skupščini, saj se od leta 1954 ni skoraj ničesar spremenilo. Predmet debate je zopet smrtna obsodba in kaj malo kaže na to, da bi zavel ugodnejši veter.

Končno pridemo do slavnega Bundeswehra in do nastanka »novega« nacionalizma, ki tako nazorno raste ob propagandi proti komunizmu oziroma za novo vojsko. To je eden in isti nacionalizem iz polpreteklosti, ki ga oživljajo številna vojaška združenja, filmi, romani, to je sen nemške nacionalne blodnje, ki se je povzpela do že pozabljenih nacističnih in antisemitskih idej. Obojevalna politika se ne more odpovedati nacionalističnemu elementu, ta pa ne obojevalni politiki. Zgodovinska laž polpretekla dobe doživlja alabo rehabilitacijo — prišli smo spet do »ene fašistične metode: forsirano obojevalanje, psihološka pripravljenost za boj, ki jo propagirajo splošne kulturne ustanove.

Govorimo sicer lahko le o tendencah, toda zdi se, da je zadnji čas za učinkovit nastop proti nevarnosti, ki se je zopet zbudila iz pozabe. Študentska mladina je spet med prvimi, ki se je na stvarstven in izvedljiv način lotila tega problema. Kdo ji bo sledil? Mar bo prinesla postavitev 83-letnega kanclerja za predsedniškega kandidata kaj novega v notranjopolitično življenje Zahodne Nemčije? Zdi se, da bi bila za to potrebna razen zanašanja na uspehe (če o njih sploh lahko govorimo) v zunanji politiki, tudi opora na mlade, gibljive sile.

A. Bassin

Kongres v Grenoblu

V začetku aprila se je na svojem 48. kongresu zbralo v Grenoblu 688 študentov, ki so zastopali okoli sto tisoč članov francoske nacionalne študentske organizacije UNEF z izjemo študentske zveze z Alžirja.

Lokalna študentska zveza, ki so na kongresu leta 1957 z izstopom izrazile svoje nesoglasje s stališči večine do vojne v Alžirju, so novembra lani privolile v ponovno združitev.

Spravni protokol, ki naj bi to združitev pravno formaliziral, pa je dopuščal obema strankama različna tolmačenja, kar je pričalo, da se dejansko nista odrekli svojemu stališču. Vendar sta bili obe strani trdno odločeni, da razprava o politični usmerjenosti francoskega študentskega gibanja ne sme povzročiti istih posledic kot leta 1957.

Res je ob vprašanju »obrambe svobodine« kongres glasno ugotovil, da študentje ne smejo stati ob strani političnemu dogajanju. Manjšina, pobornik apolitične koncepcije študentskega sindikalizma, je kongresu predložila resolucijo z naslednjo vsebino:

»Ker nekatere nezakonitosti, ki jih izvajajo policijske oblasti v odnosu do muslimanskih študentov ustvarjajo vzdušje negotovosti, ki škoduje bivanju teh študentov na univerzah, pooblašča kongres odbor UNEF, naj le ta bdi nad zakonitostjo ukrepov proti njim ter energično intervenira vsakokrat, ko bo ogrožena zakonitost.

Nasprotno pa se je kongres soglasno obvezal z vsemi silami podpreti tehnično sodelovanje med Francijo in nezaviranimi deželami.

Mnogo bolj enotni kot pri razpravi o politični vlogi UNEF pa so bili študentje pri obravnavanju študentskih in socialnih vprašanj. Naklonjenosti preseljevanju univerz iz Pariza na deželo, so opozarjali le na tehnične vidike tega vprašanja; zahtevali so pravico do sodelovanja študentskih zastopnikov v fakultetnih skupščinah in univerzitetnih svetih; sprejeli so tudi predlog, naj obsega študijsko leto 30 tednov predavanj, razdeljenih v dva semestra, kakor tudi predlog, naj se odpravijo odvečni izpiti. Kongres je predlagal integracijo privatnih vzgojnih ustanov z državnim šolstvom, protivil pa se je nadaljnjemu podpiranju privatnih šol s strani države. Po dolgotrajnem pogajanju med »laiki« in »katoliki« je bil predlog sprejet, vendar se je mnogo delegatov glasovalo vzdržalo, nekateri, predvsem študentje s partijskega karloskega inštituta, pa se glasovanja sploh niso udeležili.

Delgati so tudi zahtevali,

naj študijske prakse, o katerih naj odločajo tudi gospodarstveniki, postanejo del visokega šolstva tam, kjer so potrebne. Predlagali so tudi, naj se pod okriljem ministrstva ustanovi posebna ustanova, ki naj proučuje potrebe po kadrih. Sodeluje naj tako z visokim šolstvom, kot tudi s predstavniki narodnega gospodarstva.

Ti različni predlogi pričajo, da so se mladi študentski sindikalisti za v bodoče odgovorili izoliranemu in nezaupljivemu stališču, da se močnejše zanimajo za dejansko stanje v bodočem poklicu ter da se bolj zavedajo vloge, ki jo bodo prevzeli v narodnem gospodarstvu.

Končno se je kongres dotaknil tudi socialnega stanja študentov. Delegati so ugotovili ugodne rezultate prizadevanja za penoten način štipendiranja, dosežene v zadnjem letu. Ugotovili so tudi, da bi moralo najmanj 30 odstotkov študentov redno dobivati štipendije ali drugo pomoč, ker je ravno tolikšen odstotek študentov, ki so prisiljeni delati, da zadostijo svojim potrebam. Glede na podaljšanje študijskega leta in povečanje življenjskih stroškov, naj bi povprečna všina štipendije znašala najmanj 180 tisoč francov letno.

M. J.

Sredi rasti in zorenja

Ves čas, ko sem hodil po skopskih ulicah, so se mi vsiljevale vedno nove primere. Toda vse sem moral zavreči. Kdo bi mogel stisniti v drobno primero vse silne in globoke podobe tega mesta?

Stari Dušanov most z napisom v arabščini, stara Dušanova trdnjava Kale, ki samotna gospoduje s svojimi sivimi zidovi nad Vardarjem. Nove svetle palače, bloki, stolpnice, nekatere še zakrite z zidarskimi odri, in vse bajte, stisnjene in skrite mednje, označene s cvetočimi slivami in češnjami, bajte, kakršne lahko rodita le zatiranje in revščina stoletij. Ljudje — Makedonci, Turki, cigani, Šiptarji — ki so vznemirjeni in polni upanja, ker se okrog njih poraja nekaj novega. Drobni, razcapani prodajalec bučnih semen na oglu. 77 minaretov, ki so zvečer razsvetljeni z venci žarnic ali pa samotni, ubiti, ker so mošeje ob njih že podrti. Reke ljudi v ozkih ulicah in še ožjih prodajalnih starega mesta. Nema veličina in grozljivost nakdanjih turških zaporov. Pisani zmaji, ki jih spuščajo otroci ob reki. Cigansko dekletce, ki mirno stegne roko: Daj dinare! Moped Colibri, ki odskakuje po kaldrmi in vleče na sebi moškega v opankah...

Vsa stoletja je to mesto pregloboko zakopalo v svoja nedrja. Zato mu pravimo le mesto mladosti, poleta.

VSEBINSKO IN ORGANIZACIJSKO UTRJEVANJE

Reforma študija, ki poteka na vseh jugoslovanskih univerzah, je zajela tudi skopsko univerzo. Gotovo se v tej deželi, ki je imela takoj po osvoboditvi zelo malo visokokvalificiranih strokovnjakov, zelo močno čuti potrebo po tem, da bi univerza svoje delo čimbolj prilagodila potrebam skupnosti. Razvijajoče se gospodarstvo potrebuje vsak dan več in več mladih strokovnjakov, ki bi bili izolani na domači univerzi. In te velike potrebe so že doslej določale ves razvoj mlade makedonske univerze.

Drugo, kar tudi daje študijski reformi na skopski univerzi posebne značilnosti, je mladost te univerze. Na univerzi, kjer je šele polovica fakultet praznovala svoje desetletnice, res še ne moremo imeti toliko opravka s tradicionalnostmi, okostelostjo, zastarelo odvečno šaro in podobnim. Govorimo lahko le o ne dokončno izdelani podobi, o še neustaljeni organizacijski formi in o še ne dovolj določeni vsebini dela.

Skopsko univerzo je študijska reforma zatekla sredi rasti in zorenja, ni je zbujala

Radi bi lepo, res moderno mesto. Mesto, ki bi imelo svojo posebno dušo, ki bi bilo njihovo mesto. Zato imajo študentje arhitekture toliko polemik. In mladi si iščejo svoj obraz ob vsem, kar se dogaja novega in velikega v tej deželi. Vsemu pripisujejo svoje roke in svojo vero.

Kozarec z mastiko, makedonskim žganjem, je usahnili. Odsli smo. Na prvi pogled družabni večer študentov tretjega letnika ekonomije ni izgledal nič posebnega. Solske klopi, odrinjene k stenam, prekritim s parolami: Vsi na avtocesto! Avtocesta je naša velika naloga in najboljša šola! Na katedru precej prehlajen zvočnik. V sredi zelo neizenačeno oblečeni pari. Učinkuje le novost okolja.

Med dvema plesoma nekdo recitira svojo pesem. V spominu mi ostaja le refren: Katarina! Na moji levi se vname prepri o poeziji, o sodobni poeziji, o makedonski poeziji.

V pol dnevu sem spoznal že tri pesnike in dve pesnici. V mladih je neverjetna želja, da bi oblikovali svoj jezik, da bi pripovedovali svojo vero in moč, svojo srečo, svoj boj. Pokličemo me medse. Veš poet svoj dolg in nimaš več besed... — nekoliko tuje zveni. Toda čutim tisto: dolg pesnika, dolg ustvarjalca, tudi v njih je to.

Nekdo poje Čuvajte ljubav. Zelo rad poje. Nekdo drugi strastno zapoje Dajano. V predavalnici je vse tiho.

Ko je v bifeju zmanjkalo piva, se je pričel program. Nekak posnetek oddaj Podvojti ali pust! Teme: ljubezen, študentska menza, študentsko naselje, šport. Sprva gre slabo, nihče ne pride preko prve stopnje. Kaj je ljubezen? Slišim še Čuvajte ljubav in Dajano. Nato: petnajst jedi v študentski menzi? Krompir, paprikaš, fižol, makaroni, kruh, mleko, čaj... Tudi žirija ne pride mnogo dlje. Nekdo osvaja tretjo nagrado za odgovore o študentskem naselju. Že dve leti je tam ilegalen.

Noč zunaj je črna, ob Vardarju piha mrzel veter. V naselje pelje avtobus šele čez pol ure. Dovolj časa, da prištem vse to k številkam in uvodnim podatkom o skopski univerzi.

PRI DELU ŽIVA PRIZADETOST

Ce bi hotel spoznati vse delo študentov, bi moral ostati na skopski univerzi dalj časa. Tako pa imam pred sabo le nekaj poročil, referatov, videl sem nekaj vabil na debatne večere na oglašnih deskah združenj, parole po predavalnicah... Le težko spoznavam, kaj se dogaja med študenti v času, ko nimajo predavanja in vaj. Od vsega lahko ujamem le nekaj problemov, nekaj skic.

Po združenjih se kaže potreba po še tesnejšem sodelovanju med Zvezo študentov in Zvezo komunistov, zlasti pri ideološko političnem delu.

Predvolilne priprave, kongres Zveze komunistov Jugoslavije, kongres Ljudske mladine Makedonije in Ljudske mladine Jugoslavije, vse to je lani močno razgibalo in poživilo delo študentske organizacije. Letos ga razgibava predvsem študij programa ZKJ in proslavljanje 40-letnice KPJ in SKOJ.

Pri delu študentske organizacije, pri reševanju problemov, s katerimi se spoprijema, bi morali sodelovati prav vsi študentje, če naj bo ta organizacija s svojim delom dopolnilo k usposabljanju strokovnjakov na univerzi.

Z uvajanjem novih študijskih zahtev je dan velik poudarek osnovni nalogi študentov — študiranju. Pri tem ima študentska organizacija veliko vlogo, predvsem pri ustvarjanju potrebne delovne atmosfere na univerzi in prizadetosti med študenti.

subvencije. Študentje si pomagajo še sami s honorarnimi zaslugi.

V študentskem naselju stanuje 1200 študentov. Stanarina je sorazmerno nizka. Kdor ni sprejet, skuša stanovati v naselju ilegalno.

Študentskih menz je kar pet. V njih se hrani okoli 3000 študentov. Hrana najde seveda vedno dovolj kritikov.

Študentska poliklinika je bila ustanovljena šele leta 1953. V nezadostnih prostorih in s preskromnim strokovnim kadrom je težko skrbti za zdravstveno varstvo študentov. Predvidevajo se otvoritev posebnega oddelka z 20 posteljami za teže bolne študente.

RAZGIBANA KULTURNA DEJAVNOST

Veliki razvoj povojne Makedonije spremlja izredno razgibano kulturno življenje. V njem imajo študentje kot mladi izobraženci zelo pomembno vlogo. Uveljavljajo se kot ustvarjalci novih kulturnih in umetniških vrednot, obenem pa tudi kot najhvaležnejša publika za vsa umetniška prizadevanja.

Da bi združili študentsko delovanje na kulturno umetniškem področju in ga usmerili, so si skopski študentje pred petimi leti ustanovili kulturno umetniško društvo »Mirče Acev«. To društvo ima folklorno, umetniško in recitacijsko sekcijo.

Folklorna sekcija je imela pomemben uspeh na Mednarodnem študentskem festivalu v Parizu leta 1957. Kot ena izmed najboljših skupin, sodelujočih na festivalu, je bila izbrana za nastop v zaključni prireditvi festivala.

Ostale sekcije tega društva se z uspehom uveljavljajo po Makedoniji in so sodelovale tudi že na študentskih prireditvah po drugih univerzitetnih centrih.

Klub mladih piscev privlači mnoge talentirane in za umetnost zainteresirane študente. Organizira diskusije in literarne večere v Skopju in po drugih makedonskih mestih. Marsikateri sedanjí vidnejši makedonski literarni ustvarjalec je pričel svojo pot v tem klubu.

Revija mladih piscev objavlja dela nadarjenih mladih literatov. Obdeluje pa tudi splošne kulturne in umetnostne probleme. Zaradi svoje kvalitete in številnosti sodelavcev je v javnosti zelo popularna.

MED PISANIMI ŠPORTNIMI DRESI

Sport je med skopskimi študenti zelo priljubljen. Predvsem nogomet (čeprav trdijo, da zanj nimajo toliko smisla kot na primer Črnogorci ali Srbi), nato košarka, šah, namizni tenis... Velika večina študentov je vključenih v športne klube in sodeluje v športnem in telesnovzgojnem življenju univerze.

To življenje je zelo zanimivo. Na se vrste razna medfakultetna tekmovanja in turnirji po ligaskem sistemu. Važno pa je pri tem to, da športna prizadevanja skopskih študentov ne ostajajo zaprta med stenami univerze. Fakultetna in univerzitetna moštva se srečujejo z najrazličnejšimi lokalnimi moštvi in obiskujejo ostala mesta Makedonije, kjer igrajo z različnimi šolskimi, delavskimi in kmečskimi moštvi v množičnih turnirjih.

Več kot 300 študentov je tudi aktivnih članov planinskega kluba Šar planina, ki je eno najboljših planinskih društev v Makedoniji. Ta klub ima veliko vlogo v fizičnem usposabljanju in krepitevi študentov, ko organizira ture, plezalne odprave, orientacijske pohode in podobno.

Glavna ulica v starem delu mesta

Makedonija. — Vse v tej deželi je mlado in novo. Književnost, tovarne, elektrarne... Tudi univerza je šele v drugem desetletju. Najprej je bila ustanovljena filozofska fakulteta v študijskem letu 1946/47. V naslednjem študijskem letu sta pričeli z delom še medicinska in agronomsko-gozdarska fakulteta. V letu 1949/50 so se vpisali prvi študentje na tehniško fakulteto, najmlajši pa sta pravna in ekonomska fakulteta iz leta 1950/51. V prvem študijskem letu, ko je bilo dokončno odprtih vseh sedanjih šest fakultet, je imela skopska univerza 3876 študentov. Toda že v preteklem študijskem letu je število vpisanih študentov preseglo številko 7000. Tako si je mlada univerza v nekaj letih priborila eno najpomembnejših mest v družbenem razvoju sodobne Makedonije.

Prvih deset let življenja mlade univerze je označevala živahna organizacijska dejavnost. V tej dobi je bilo treba univerzi položiti temelje, na katerih bi se lahko nadalje razvijala. Da bi spravili pod streho vse številne oddelke, je bilo treba izdelati obsežen gradbeni program in ga tudi uresničiti. Preskrbeti je bilo treba materialno in tehnično opremo, posebno za tehniško in medicinsko fakulteto. Venomer večjemu številu študentov pa je bilo treba izbrati čim ustrežnejše učne osebe.

V začetku je bilo zelo otežkočeno ne le pričenjajoče se raziskovalno delo na posameznih fakultetah oziroma oddelkih, ampak tudi sam univerzitetni pouk in študij

študentov. Seminarji, laboratoriji, posebno pa knjižnice so bile še nezadostno opremljene. Posamezne stolice so se na fakulteta le počasi ustanovljale, vodili pa so jih le posamezni profesorji brez asistentov.

V takih pogojih si je bilo tudi težko zamisljati kakršnokoli uspešnejše znanstveno raziskovalno delo univerzitetnih učiteljev. Toda volja in zanos, ki je napolnjeval vso mlado univerzo, je premagoval marsikatero skoraj nepremagljivo oviro. Kljub pomanjkanju ustreznih materialnih pogojev so se lotevali znanstvenega raziskovalnega dela, najprej le v počitnicah, nato pa vedno sistematičneje in uspešneje. O tem lahko pričča že samo veliko število periodičnih in enkratnih znanstvenih publikacij ter vedno več habilitacijskih del in doktorskih disertacij.

Morda se slučajnemu obiskovalcu, ki se sprehaja po modernih zgradbah vzdolž dolgih svetlih hodnikov, skozi nove, velike in lepo opremljene predavalnice, vse to ne zdi nič več tako posebnega. Toda makedonskim študentom in vsemu narodu pomeni nova in mlada univerza poročstvo za lepšo bodočnost.

Makedonija je dežela, kjer je vse mlado in novo, kjer se vse šele gradi, kjer si svojo bodočnost ustvarjajo mladi ljudje sami. Zato jim toliko pomeni vsak mlad inženir, mlad zdravnik, mlad profesor... Zato tudi mladim ljudem toliko pomeni poklic, ki so si ga izbrali in ki se nanj pripravljajo na univerzi.

iz zaprašene tradicije kot marsikatero drugo univerzo. Zato ji bo pomenila sistematično organizacijsko utrditve, določitev vsebine in oblik dela.

Gotovo je na univerzi, ki se je morala brez lastnih izkušenj pri svojih prvih korakih zgledovati po drugih jugoslovanskih univerzah, tudi še marsikaj takega, kar k njej ne bi spadalo, kar ji je tuje in jo le obremenjuje. Toda v razvoju, v vsebinskem prečiščevanju izginja tudi to. Pri sprejemanju statutov in študijskih načrtov, sredi česar so sedaj na skopski univerzi, se vse te značilnosti najjasneje kažejo. Zato se temu tudi posveča toliko pozornosti.

RADI BI ČIMPREJ SLUŽILI TEMU SVOJEMU NARODU

Pogovori so včasih kakor vino. Takšni so bili tudi naši. Sedeli smo v uredništvu študentskega lista Študentski zbor. V sosednji sobi so igrali namizni tenis, nekdo je vrtil hoola-hoop obroč, ki se je na koncu zlomil, naši pogovori pa so bili kakor vino. Prelivali so se v drobnih kapljah, tankih curkih, ki so šele dali slutiti okus in pravo barvo.

Ce sem bil v starem mestu? Tam onkraj Vardarja, v ulicah, natrpanih s trgovinami in delavnicami, med ljudmi v vseh mogočih oblekah, v blatnih ulicah, ki se vijejo med krušnimi se zidovi in na katere ne gleda nobeno okno... Seveda sem bil! Neverjetno, kako...

— Toda kaj veš ti, kaj je Makedonija... Turki so nam gospodovali, pa vojne...

Tudi on, Makedonec, ne zna povedati, kaj je Makedonija.

Toda jaz sem prej hotel reči nekaj drugega. Nekaj o obrazih teh ljudi v starem mestu. O moškem, ki je nesel novo otroško posteljico, o Turku, ki je kupil nove čevlje in o njegovi ženi, ki je šla za njim in nosila novo blago za svoje tradicionalno oblačilo. O kleparju, ki je iz ameriških konzerv delal lijake, kanglice, cedila.

— Radi bi čimprej služili temu svojemu narodu.

To se zdi obrabljeno, to čuti tudi on sam. Morda pa le slutim, kaj bi rad povedal o sebi in o Makedoniji.

— Slovenija je najbolj razvita dežela. Mi smo še daleč. Oba hkrati bi rada to skrila.

— Rad bi bil med vami, — pravim. — Veliko morate narediti.

Na radiu lovimo prenos Armstrongovega koncerta. Ujamejo pa četrtkov zabavni večer. Nekdo, ki je bil letos pri nas na avtomobilski cesti, lahko pripeva.

— Veliko gradite, — pravim, — tu, v Skopju.

— Da. Toda mi mladi nismo vedno zadovoljni s tem, kar gradimo.

Centralno poslopje univerze v Skoplju

Nove stolpnice na desnem bregu Vardarja

Res samo skice, podobne skicam z drugih univerz, vendar tudi v marsičem različne. Predvsem v ostrini in prizadetosti, s katero se študentje te mlade univerze lotevajo družbeno političnih in družbeno gospodarskih problemov svoje naglo razvijajoče se domovine.

RAPSODIJA VSAKODNEVNIH SKRBI

Tudi življenje skopskih študentov se vsak dan spotika nad majhnimi in velikimi skrbmi. Med velike lahko štejemo predvsem tiste, ki se tičejo materialnih pogojev za življenje. Mislimo si lahko, da v do nedavnega še zelo zaostrili deželi večini študentov ni lahko. Potrebna jim je pač kar največja podpora skupnosti.

Več kot 70 odstotkov študentov dobiva denarno podporo skupnosti — stipendije,

Šahovski klub Student je najboljši šahovski klub v Makedoniji. Njegovi člani igrajo tudi na zveznih turnirjih.

Štrelska družina Mirče Acev je ena največjih in najaktivnejših strelskih organizacij v republik. Nekateri prvaki državnih prvenstev so bili njeni člani.

V relativno kratkem času je dosegel izreden ugled tudi kajakaški klub Moša Pijade. Njegovi člani so na več tekmovanjih dosegli zelo lepe uspehe.

Da bi športnemu življenju na univerzi zagotovili potrebno kvaliteto, organizira športni odbor skupaj z Univerzitetnim odborom ZŠJ tradicionalne seminarje za športne inštruktorje in organizatorje.

Počitniška zveza omogoča študentom z organiziranjem izletov in taborenj čim bolj spoznavanje domovine in njenih lepot. Na skopski univerzi šteje več kot 1500 članov. Na jadranski obali in na Ohridskem ter Mavrovskem jezeru ima tudi svoja lastna letovišča.

Kje so taborniki?

Na članek z gornjim naslovom, ki je bil prioben v Tribuni št. 6, dne 8. aprila 1959, pojasnjujemo studentje taborniki pisca članka in vsem študentom naslednje:

Ugotavljamo, da je vsebina članka zgrešena in se čudimo pisčevim ugotovitvam. Ne razumemo, kako je moglo spregledati živobarvne plakate na oglasnih deskah menz in fakultet, ki so opozarjali člane in simpatizerje na redne sestanke, še manj pa kopico plakatov, ki so vabili na redni letni občni zbor. Preseneča nas, kako more »mac« trdit, »da taborniki niso z ničemer opozorili na svoje delo in da niso nikjer položili obračuna svojega dela? Vsi tujci se nam vprašanje, ali »mac« sploh pozna taborniško organizacijo, ali ve za Izvršni odbor Zveze tabornikov Slovenije in za Okrajno starišinstvo v Ljubljani, kjer bi lahko marsikaj zvedel o delu študentskega taborniškega kluba. Ali ni njegov članek »zajemljanje« z veliko žlico in »hlaštanje« po ... honorarju?

Pisec trdi, da je bila ustanovitev kluba »primer študentske napake — prevelike začetne vneme brez natančnejšega razmišljanja«. Klub je bil osnovan na pobudo študentov tabornikov, ki so se vpisali na ljubljansko univerzo in Izvršnega odbora Zveze tabornikov Slovenije z namenom, da združijo starejše tabornike in nove člane, ki bi bili pripravljeni sodelovati v taborniški organizaciji v skladu s statutom ZTS. Že ob ustanovitvi nas je Okrajno starišinstvo denarno podprlo, ker je pričakovalo, da bo novoustanovljena enota opravila svoj obsto in mu nudila pomoč pri vzgajanju najmlajših članov ter vodniškega kadra pri novoustanovljenih enotah. Klub pa je s svojim aktivnim delovanjem dokazoval, da materialna pomoč ni bila zaman.

Na občnem zboru 19. decembra 1958 smo pregledali delovanje kluba v prvem letu obstoja. Res je bilo od vpisanih 70 članov aktivnih le malo, pa tudi odbor kluba ni mogel premostiti vseh nastalih težav. Čeprav niso bile vse zadane naloge izpolnjene — pomankanje izkušenj, lastnega prostora, materialnih in finančnih sredstev —, se je pokazalo, da je obstoj kluba upravičen, kar sta izjavila tudi namestnik načelnika Izvršnega odbora ZTS tov. Pelko in starišina Okrajnega starišinstva tov. Kenk.

Novovoljni odbor si je zadal v letošnjem jubilejnem letu ZKJ obširen program, ki ga dosega tudi uspešno izpolnjuje. Izlet v Iški Vintgar, Zbiljsko jezero, dvodnevni v Kamniško Bistrico z vponom na Sedlo, pomoč IO ZTS pri organizaciji VIII. redne skupščine (glej Taborniški vestnik št. 2 z dne 23. marca 1959), vodniški tečaj pri novoustanovljeni enoti na Popolni osnovni šoli Vič, ki je tik pred zaključkom, pridobljen kuhinjski inventar

Pred vrati gradbenikov

takrat, kadar je le njem v korist (šotori), nimamo v svojih vrstah in jih tudi ne želimo. Vse ljubitelje narave, pa naj so naši člani ali ne, vabimo, da skupaj z nami preživijo prijetne ure v naravi. saj vemo, da vsa koga po celotrednem napornem delu v laboratorijih in sedenju v prenapolnjenih predavalnicah vzhaj zrak in sonce krepita ter mu vlivata novih moči in veselja, da še z večjo vnemo prime za delo.

Študentje taborniki

ODGOVOR UREDNIŠTVA

Naj sledi k temu odgovoru tabornikov še kratek komentar, da končno to stvar uredimo.

Od kod tolikšna neobjektivnost tabornikov? Že dovolj dolgo poznamo to organizacijo in takšnih odgovorov nismo vajeni.

Ne moremo mimo dejstva, da se taborniške organizacije na univerzi ne čuti in da se ni dovolj potrudila, da bi vključila v svoje vrste dovolj veliko število študentov. Zdi se, da se držijo taborniki za zaprtimi vrati in niti ne stremit po tem, da bi se njihov krog povečal. Zai taborniki dejansko niso opozorili s svojim pozitivnim delom nase. Mislimo, da vse višje organizacije in forum prav dobro poznajo.

Mislamo pa, da bi bilo zgrešeno, če bi se obračali za informacije nanje, ker bi tako samo dokazali, da je naša organizacija tako slaba, da ne moremo najti na univerzi nikogar, ki bi mu bilo o delu tabornikov kaj več znanega. Razen tega prenese papir veliko in poročila višjim forumom so običajno bolj ali manj olepšana. Prvi plakat, ki smo ga videli, je prav ta, ki vabi tabornike na izlet na Golico. Upamo, da jih bomo sedaj videli nekoliko več.

kar pa naj taborniki ne pozabijo na nekaj:

Pot, po kateri hodijo, je daleč od tiste, po kateri bi morali hoditi taborniki v pravem smislu besede. Prirediti izlet, to še ni vse. Na izletu je treba izvesti še delovni program. Kako naj bomo zadovoljni s taborniško organizacijo na univerzi, če ti očividci pokažejo popolnoma drugo sliko. Študentski taborniški izlet se konča v zakajeni, zasmrjeni gostilni, namesto da bi dal udeležencem kaj več. In takšen »tabornik« ti končno še zaupa, da so se dogovorili, da ne bodo opravljali taborniških izpitov in da se sploh niso seznanili z osnovnimi načeli taborniške organizacije. Osnovne taborniške spretnosti so jim neznane. Kako morejo funkcionarji naše taborniške družine zagovarjati tako delo in se z ogorčenjem zaletavati v naše uredništvo, češ kdo je napisal ta članek, pokažite nam tega vašega »novinarja«, ki dela samo za to, da dobi honorar?

Tudi mi dela ne ocenjujemo po številu članstva, ampak po delu tega članstva. In če so zaradi tega prišli prav taborniki na dan, nas to ne sme in ne more prestrašiti. Se vedno smo se trudili, da bi bili z vsemi našimi organizacijami v tesnem stiku, le do tabornikov nismo mogli priti, oti se niso oni potrudili, da bi kdaj seznanili naše študente s svojim delom in jih pritegnili v svoje vrste.

Upamo, da bodo taborniki stopili na pravo pot in izpolnili vse tiste obveznosti, ki jih izpolnjujejo njihove organizacije na primer po gimnazijah. Z veseljem bomo pisali tudi o vseh njihovih uspehih.

(Kar pa zadeva honorar, bo lahko pisec odgovora tabornikov sam presodil, če je tako velik, da se je vredno sploh razburjati ali ga celo očitati)

Počasi prihaja v gore pomlad

PREDSTAVLJAMO VAM NAŠE SPORTNE DELAVCE S FAKULTET

Več pomoči s strani kolegov

Vedno nasmejanega ga vidiš, kako dan za dnem hiti v hišo Univerzitetnega odbora. V mislih imam Marjana Kopeckega, študenta pravne fakultete. Ker so pravniki v letošnjem letu dosegli že lepe uspehe in ker vemo, da je on glavni pobudnik športnega življenja na pravni fakulteti, smo se obrnili nanj z nekaterimi vprašanji.

KAJSNO JE SPORTNO ŽIVLJENJE NA PRAVNI FAKULTETI?

Pravzaprav zelo nerazgibano. Razen na treninge v košarki in nogometu še v telovadnico nihče ne pride. Imamo okrog 15 študentov, ki so res aktivni, vsi ostali pa stoji ob strani. Predvsem se zanimajo za košarko in nogomet. Namizni tenis so igrali v glavnem registrirani igralci in še te smo morali prositi po domovih, da so prišli igrati. Zanimanje za streljanje je med študenti prava

zelo majhno, tako da nismo uspeli dobiti niti ekipe za prvenstvo univerze. Zadovoljni smo lahko predvsem s tem, ker se za športno življenje zanimajo predvsem do sedaj še neaktivni igralci, le da jih neuspeh preveč prizadenejo in nato izgubijo veselje do tekmoval.

Letos smo v okviru pravniškega tedna nameravali poleg številnih internih tekmoval izvesti tudi dvoboj z ekonomisti. Zai kolegov ni bilo niti k srečanju v šahu, niti v košarki, v streljanju pa mi nimamo

ekipe in tako je vse padlo v vodo.

Za prihodnje leto naj večkrat vse na množični bazi. Za sodelovanje pa ne bomo nikogar prosili. Saj tak način dela, kot smo ga imeli do sedaj, ne vodi nikamor. Teško je tekat; od enega do drugega študenta, da jih dobiš skupaj.

Kljub številnim težavam pa so naši študentje dosegli letoš nekaj lepših uspehov. V naših vrstah imamo ekipe prvake v smučanju in v namiznem tenisu. Upam, da bodo uspehi v prihodnjem letu še večji.

NA KAKŠNE TEŽAVE SI NALETET PRI SVOJEM DELU?

Teh je več in ne vem, kje naj začnem. Za športno udeleževanje v glavnem nimamo pogojev. Pri tem mislim na prepotrebna igrišča in telovadnice. Čas bi že bil, da bi enkrat rešili tudi to vprašanje. Od novih igrišč pod Cekinovim gradom veliko pričakujemo. To pa zato, ker so igrišča skoraj v središču mesta in zato ne bi izgubili toliko dragocenega časa.

Drugo, kar nas tare, je pomankanje finančnih sredstev in športnih rekvizitov. Nima mo žog, ki so osnova za naše delo. Poleg tega moram omeniti še veliko nepoznanost med študenti samimi. Ko bomo rešili še to, bo brez dvoma športno življenje na naši fakulteti steklo. Ne na zadnjem mestu je vprašanje športnih delavcev. Sam sem se šele letos vključil v delo in moram reči, da sem zelo napredoval. Obesil si mi vse funkcije, ko bi si jih morete izmisli. Ni človeka, ki bi mi pomagal, dela pa je vedno več. Upam, da se me bo kdo usmili in pri-skočil na pomoč.

ALI SI BIL PREJ AKTIVEN ŠPORTNIK IN KAKŠNE CILJE SI SI ZADAL V SVOJEM DELU?

... se nisem nikoli kaj prida ukvarjal s športom, torej sem čist rekreativec. Ker pa sem videl, da so kolegi le malo preveč leni, da bi kateri zabel z delom na naši fakulteti, sem se odločil za ta »hvala« posej.

Seveda, načrti. Imam jih, mo-goče celo malo prevelike. Rad bi, da bi zajeli čimveč študentov v naše vrste in jim dali zdravo razvedrilo. Zai letoš nismo uspeli izvesti dvoboja z ekonomisti. To bomo v prihodnjem letu gotovo izvedli. Poleg tega bomo z dvema ekipama sodelovali v pohodu Ob žici okupirane Ljubljane. Da pa bomo drugo leto res uspeli, bo mo za vsako panogo izvoliti po dva delavca, ki bosta popolnoma samostojna in tudi odgovorna za pravilno delo.

Gozdarji favoriti?

Letos bo poleg številnih drugih študentskih tekmoval tudi prvenstvo ljubljanske univerze v malem roko-metu. Akademski rokometni klub je prevzel nalogo, da bo poskrbel za izvedbo tega turnirja. Prav v zadnjih letih se je pokazalo, da je med študenti za to dinamično igro veliko zanimanja. Naši športni delavci so zato pravilno razumeli, kaj je njihova dolžnost. To tekmovalje pa je zelo zahvalna stvar in je treba za dobro izvedbo prvenstva vložiti veliko truda in dobre volje. Toda o organizacijskih pomanjkljivostih pozneje.

Za to tekmovalje se je prijavilo osem moških ekip in tri ženske. Moški igrajo v dveh skupinah po sistemu vsak z vsakim, nato pa igrala še prvo plasirana iz obeh skupin med seboj in prav tako drugo plasirana.

Tekmovalje se je pričelo. V prvi skupini igrajo gradbeniki, pravniki in moštvo fa-

kultete za agronomijo - gozdarstvo in veterinarstvo ter Višja šola za telesno vzgojo, v drugi skupini pa tekstilci, ekonomisti, strojniki in ekipa Student-skega naselja.

Z ozirom na to, da lahko nastopijo vsi igralci, ne glede na to, ali so aktivni tekmovalci ali ne, je tekmovalje zelo zanimivo in na dokajšnji tehnični višini. Posebno dobro je ekipa fakultete za gozdarstvo, agronomijo in veterino, v kateri je nekaj znanih tekmovalcev: Papež, Cretnik, Sober, pa tudi ostali so precej izenačeni. Na splošno pa se pozna, da so moštva na hitro sestavljena in nevigirana. Res je tekmovalje še precej zgodaj in ekipe niso mogle trenirati. Zato je razumljivo, da ne morejo pokazati tistega, kar bi sicer lahko. V koškar pa bomo našim študentom dali možnost, da bodo lahko večkrat igrali v prostem času, lahko pričakujemo, da se bo ta športna igra hitro razširila in tudi med študenti zavzel mesto, ki ga ima že med ostalo mladino.

Se nekaj o organizaciji tekmovalja. Nekatere pomanjkljivosti so razumljive zaradi letošnjega slabega vremena, vseh pa ne moremo s tem opravičevati. Izvedba tako velikega turnirja zahteva sodelovanje vseh funkcionarjev, ki bi morali imeti delo porazdeljeno. Tako pa se je zgodilo, da so igralci

je mladi Jeltnikar, ki ima še vso razvojno pot pred seboj. Da je temu tako, smo se lahko prepričali na Gospodarskem razstavišču. Potrebno so mu še izkušnje, ki pa jih bo že letos lahko nabral v številnih razburljivih tekmah. Sicer pa bodo nastopali standardni igralci.

Prvi nasprotniki ljubljanskih študentov je zrenjaninski Proleter. Zai bo naša ekipa nastopila brez Jeltnikarja in Bajca, ki imata izpit. Nedeljo kasneje igrajo v Zagrebu proti Lokomotivi in nato doma proti Crveni zastavi iz Kragujevca. Želimo, da bi že v prvih tekmah zaigrali tako kot oni znajo in da bi se naslov državnega prvaka spet vrnil v Ljubljano.

ALI SO V MOŠTVU OLYMPIE KAKŠNE SPREMEMBE?

Kakšnih posebnih sprememb v našem moštvu ni. Odkritje leta

Spet se bomo zbirali okrog košev pod Cekinovim gradom

Čeprav je bila zima za naše košarkarje doba počivanja in priprav za naslednje prvenstvo, smo kljub temu imeli priložnost, da smo si ogledali vrsto elitnih prirediteljev pod koši Gospodarskega razstavišča, ki jih še lep čas ne bomo pozabili. Sedaj smo pred začetkom tekmovalja za točke, pred prvimi tekmami v zvezni ligi. Vsa moštva so dobroduredila svoje vrste in se za tekmovalje dobro pripravila. Seveda so za nas najbolj zanimivi naši študentje.

Njhuovo delo se je nadaljevalo po končanem prvenstvu prav tako kot med samim prvenstvom. Preselili so se v telovadnico in delo je teklo dalje. Kondicija je danes še posebno važna in predpogoj za tako zahtevno tekmovalje. Da ne bi prenehali s tekmovaljem, so ustanovili ljubljansko zimsko ligo, ki je brez dvoma odigrala v pripravih vseh naših košarkarjev veliko vlogo. Krona vsega pa je bil novoletni košarkarski turnir, kjer so igralci Olympie premagali vse svoje nasprotnike. — Kmalu za tem smo videli reprezentanco Jugoslavije, ki je poražena zapuščala igrišče. Vse to vlija pred letošnjim prvenstvom tekmovaljem veliko upov za končno uvrstitev študentskega moštva.

Precejšnje število naših igralcev je sodelovalo tudi v meddržavnih srečanjih, ki jih je imela naša reprezentanca čez zimo. Bili so v Italiji in nato še v Franciji, končno pa so se zbrali še na mednarodnem četverboju študentskih reprezentanc Bolgarije, CSR, Jugoslavije in Francije, kjer so ponovno v močni konkurenci osvojili prvo mesto.

Prav zaradi teh uspehov se nam zdi, da so študentje za letošnje prvenstvo pripravljeni kot še nikoli. O pripravah je trener in kapetan moštva Boris Kristančič povedal:

Res je, letošnje priprave so bile od začetka v redu. Prese-mi smo se v telovadnici in za-

KAJ PA VAŠI NASPROTNIKI?

Predvsem nam mora biti jasno, da ni moštva, ki bi ga podcenjevali. Vsako kolo bo letos pomenilo trd boj za točke in večkrat tudi bridko preseneče-

Pred vrati pravnikov

Prvenstvo v streljanju

7. in 8. aprila je bilo na strelišču na Dolenjski cesti prvenstvo univerze v streljanju zračno puško za ekipe in posameznike.

Izvedba prvenstva ni bila ravno najboljša. Ne bi škodilo, če bi bilo na strelišču nekaj več članov ASD Olympia, ki bi skrbeli za red. Tudi nadzora nad tekmovalci ni bilo, saj bi lahko streljal kdorkoli, pa organizatorji tega ne bi opazili.

Rezultati prvenstva:

Ekipno moški: 1. elektro 1617, 2. arhitektura 1555, 3. strojna 1552, 4. ekonomska 1534, 5. agromonska-gozdarska 1404, 6. rudarsko-metalurška 1398, 7. elektro II 1360, 8. tekstilna 1155, 9. pravna 885, 10. gradbena 808, 11. kemija 497.

Zenske: 1. arhitektura 416, 2. filozofska 168, 3. kemija 154.

Izven konkurence: Studentsko naselje 1562, A. Jemski kolegij 1471.

Posamezniki moški: 1. Svetlin (rud.-met.) 183, 2. Morj (elektro) 181, 3. Jančigaj (strojna) 175, 4. Ljčina (agron.) 174, 5. Rems (arhitekt.) 174, 6. Sever (ekonom.) 173, 7. Spevec (elektro) 173, 8. Predalič (elektro) 173, 9. Gabrovšek (kemija) 172, 10. Solar (kemija) 171.

Zenske: 1. Zvekič Greta (filozof.) 163, 2. Sevssek Majda (arhitekt.) 160, 3. Malgou Jelka (kemija) 154, 4. Jerina Judita (arhitekt.) 137, 5. Borštnar Cenk (arhitekt.) 119.

Najboljši strelci so dobili praktična darila in diplome, zmagovalna ekipa pa je prejela prehodni pokal.

